

مطالعه نوسانات جمعیت کرم به، *Euzophera bigella* Zeller و کرم سیب، *Cydia pomonella* در باغ‌های به اصفهان

پریسا کرمانی^۱، حسین فرازمند^{۲*}، جواد کریم زاده^۳، آرمان آوندفقیه^۲

۱- دانش آموخته کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی اراک
۲- دانشیار، بخش تحقیقات حشره‌شناسی کشاورزی، موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور
۳- استادیار، بخش تحقیقات گیاه‌پزشکی، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی اصفهان

چکیده:

کرم به، (*Euzophera bigella* Zeller (Lep.: Pyralidae) و کرم سیب، (*Cydia pomonella* L. (Lep.: Tortricidae) از مهم‌ترین آفات درختان به در ایران بوده که باعث کاهش کمی و کیفی میوه‌ها می‌شوند. در این پژوهش که در باغات به منطقه فلاورجان اصفهان انجام گرفت، نوسانات جمعیت کرم به و سیب در باغات به با استفاده از تله‌های فرومونی سنتتیک کرم به و کرم سیب مطالعه و تاثیر عوامل آب و هوایی بر تغییرات فصلی تراکم جمعیت آن‌ها بررسی گردید. براساس یافته‌ها، ظهور شب‌پره‌های کرم به در اواخر اسفند بوده و در طول فصل، چهار نقطه اوج برای این شب پره مشاهده گردید. این در حالی است که ظهور شب‌پره‌های کرم سیب در اوایل فروردین اتفاق افتاد و در طول فصل نیز دارای پنج نقطه اوج پرواز بود. هم‌چنین جمعیت حشرات کامل نر کرم به با رطوبت نسبی، بارش هفتگی تا میزان ۳/۵ میلی‌متر، میانگین حداقل و حداکثر هفتگی رطوبت نسبی و دما (دمای بالای ۲۵ درجه سلسیوس) دارای هم‌بستگی مثبت بود و در بارش‌های ۱/۲ میلی‌متر، پارامترهای میانگین حداقل و حداکثر هفتگی رطوبت نسبی و دما هیچ تاثیری روی تراکم جمعیت کرم به نداشتند. هم‌چنین جمعیت حشرات کامل نر کرم به دارای هم‌بستگی معنی‌دار مثبت به مقدار ۵۸٪ با رطوبت نسبی می‌باشد.

واژه‌گان کلیدی: کرم به، کرم سیب، فرومون جنسی، نوسانات جمعیت، عوامل آب و هوایی

*نویسنده رابط، پست الکترونیکی: paper@farazmand.ir

تاریخ دریافت مقاله (۹۰/۸/۲۰) - تاریخ پذیرش مقاله (۹۲/۶/۲۷)

